

Medische en Psychologische trajectbegeleiding

Petra Dejeneffe en Annelies Vekemans
Jessa Ziekenhuis Hasselt

10 JAAR HOOP

Melanoompunt is een volledig onafhankelijke patiëntenvereniging voor en door melanoompatiënten en hun naastbetrokkenen. Met de gewaardeerde steun van :

MSD

Bristol Myers Squibb™

NOVARTIS

EAU THERMALE
Avène
LABORATOIRE DERMATOLOGIQUE

sanofi

Oncosupport team

JESSA
ZIEKENHUIS

Oncosupport Team

- Multidisciplinair
  - Arts
  - Oncocoach
  - Oncopsycholoog
  - Sociale dienst
  - Diëtiste
- Kosteloos
- Doel
  - Patiënt wegwijs maken in het zorgtraject
  - Aanspreekpunt voor de patiënt

Oncocoach

Zorgtraject

- Telefonisch of via mail te bereiken
- Laagdrempelig (vragen en info)

- # sleutelmomenten (afhankelijk van de therapie)
- Afhankelijk van noden van patiënt

Wat is de taak van een oncocoach?

Oncocoach

Takenpakket

- Uitleg nieuwe therapie
  - Chemotherapie
  - Doelgerichte therapie
  - Immunotherapie
- Opvolging patiënten
- Lasertherapie
- Oncologisch verpleegkundig spreekuur (OVS)
- Aanpassen brochures
- Vorming geven
- Deelname onderzoeksprojecten
- Coördinatie O2+

Oncocoach

Oncologisch Verpleegkundig Spreekuur (OVS)

- Kennismaking met patiënt
- Bespreking van:
  - Behandeling (immunotherapie, chemotherapie en/of targettherapie)
  - Mogelijke bijwerkingen
  - Aandachtspunten bij deze bijwerkingen en eventuele oplossingen
  - Thuismedicatie
- Aanleveren van nuttige informatie aan patiënt

Oncocoach

Therapie bij melanomen

- Targeted Therapy - nevenwerkingen:
  - Koorts
  - Misselijkheid, verminderde eetlust, diarree
  - Huidletsels, gevoeligheid voor de zon
  - Gewrichtspijn
  - Vermoeidheid
- Immunotherapie – nevenwerkingen
  - Huiduitslag, droge huid
  - Diarree, misselijkheid
  - Vermoeidheid
  - Immunoreacties: Gele huid, donkere urine, kortademigheid, hoesten, aanhoudende hoofdpijn

Oncocoach

Vooroordelen bij behandeling van melanomen

“Je hebt je haren toch nog.”

“Oh, het is maar huidkanker”

Emotionele moeilijkheden bij patiënten

“Wat zeg ik aan de kinderen?”

“Ik ben bang dat de kanker terug komt“

“Ik vertrouw mijn eigen lichaam niet meer”

→ Doorverwijzen naar oncopsycholoog

Oncocoach VS Oncopsycholoog

- Beiden ondersteunend
- Oncocoach:
  - Medische/informatieve insteek
- Oncopsycholoog:
  - Psychologische begeleiding
- Tandemwerking binnen het oncosupport team:
  - 1 oncocoach en 1 oncopsycholoog per patiënt

Oncopsycholoog

Kennismaking

- Aanmelding: oncocoach, arts, sociale dienst, familie, verpleegkundige, ...
- Iedere nieuwe patiënt bij opstart van behandeling → kennismakingsgesprek:
  - Copingstrategie
  - Ziektebeleving
  - Sociaal netwerk
  - ...
- Waar:
  - Dagzaal
  - Radiotherapie
  - Ambulant

Oncopsycholoog

Zorgtraject

- Laagdrempelige kennismaking
- Afhankelijk van de nood:
  - Opstart begeleiding
- Geen nood aan ondersteuning:
  - Bij het einde van behandeling → afrondend gesprek
- Aanbod aan naasten en speciale aandacht voor kinderen
- Mogelijkheid tot nazorg en rouwbegeleiding

Oncopsycholoog

Doel

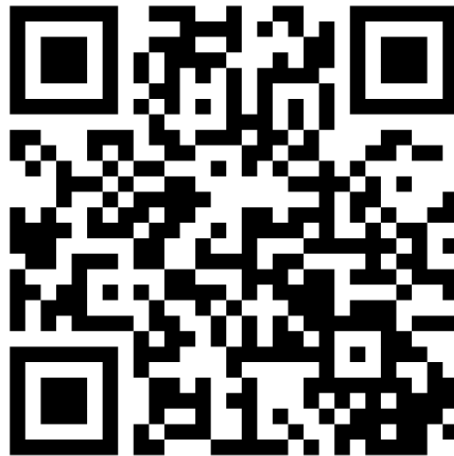
- **Niet:**
  - adviezen en oplossingen bieden
- **Wel:**
  - Vergemakkelijken van verwerkingsproces bij patiënt en naasten
  - Vinden van constructieve coping strategieën
  - In verbinding brengen met emoties
  - Verkrijgen van inzichten
  - Betrekken van context: partner, ouder, kind,...
  - ...

Oncopsycholoog

Wat doen wij? Sympathy VS Empathy

<https://www.youtube.com/watch?v=KZBTYViDPLQ>

Wat zijn veelvoorkomende thema's binnen een psychologische begeleiding?

Oncopsycholoog

Thema's

- Ziektebeleving
- Verwerking
- Lichaams- & zelfbeeld
- Identiteit
- Angst voor eindigheid en herval
- Emotieregulatie en coping
- ...

Oncopsycholoog

Emotionele reacties

Normale reacties op een abnormale situatie

- Angst
- Ontkenning
- Woede
- Strijdlust
- Depressieve klachten
- Hoop
- ...

- Actief aanpakken
- Vermijding
- Sociale steun
- Uiten van emoties
- Passief reageren
- Afleiding zoeken
- ...

Oncopsycholoog

Relationele veranderingen & omgaan met de omgeving

- Enkel nog patiënt zijn, niet meer partner, moeder of kind → verschuiving van rollen
- Angst om omgeving te belasten
- Impact van ziekte op partner (andere coping?)
- Veranderen van seksualiteit en intimiteit

Oncopsycholoog

Relationele veranderingen & omgaan met de omgeving

Verlies/aansterken van relaties in omgeving

- Niet weten hoe te reageren tegen patiënt → wegblijven of kwetsende dingen zeggen

Hoe omgaan met de omgeving:

- Reactie van anderen zegt niets over jou
- Aangeven wat jij als patiënt nodig hebt
- Als naaste durven exploreren wat juist aanvoelt voor de patiënt

Tips voor omgeving:

<http://www.allesoverkanker.be/hoe-reageren-als-iemand-die-u-kent-kanker-heeft>

‘Je ziet er toch goed uit’

‘Het ergste is achter de rug’

‘Blijven vechten’

Oncopsycholoog

Werkwijze

- Gesprekstherapie
- Partner/gezinsgesprekken
- Mindfulness
- EMDR
- Brainspotting
- Focussing
- ...

Vragen?

Oncocoach – Petra Dejenefte

Email: petra.dejenefte@jessazh.be

Telefoon: +32 11 3 37989

Oncopsycholoog – Annelies Vekemans

Email: Annelies.Vekemans@jessazh.be

Telefoon: +32 11 3 35787

The background is a blurred teal image showing a person's face, likely a patient or caregiver, in a clinical setting. The text is centered in white.

JESSA
ZIEKENHUIS

Melanoompunt

www.melanoompunt.be

Facebook besloten groep voor patiënten en naastbetrokkenen

informereren, ontmoeten, ondersteunen

10 JAAR HOOP

Melanoompunt is een volledig onafhankelijke patiëntenvereniging voor en door melanoompatiënten en hun naastbetrokkenen. Met de gewaardeerde steun van :

MSD

Bristol Myers Squibb™

NOVARTIS

sanofi